

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący)

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku A. S.

przy uczestnictwie A. M. i J. M.

o udzielenie zabezpieczenia,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 października 2012 r.,

zażalenia wnioskodawcy na postanowienie zawarte w punkcie 2.

postanowienia Sądu Apelacyjnego

z dnia 6 marca 2012 r.,

**uchyla postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania
zażaleniowego (pkt 2 zaskarżonego postanowienia) i sprawę
w tym zakresie przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi
Apelacyjnemu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o
kosztach postępowania zażaleniowego przed Sądem
Najwyższym.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 23 grudnia 2011 r. oddalił wniosek A. S. o zabezpieczenie roszczenia o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 21 grudnia 2007 r., któremu nadano klauzulę wykonalności, poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego z wniosku A. M. i J. M.

Postanowieniem z dnia 6 marca 2012 r. Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie wnioskodawcy na powyższe postanowienie i zasądził od niego na rzecz A. M. i J. M. kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

W zażaleniu na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego wnioskodawca wniósł o jego zmianę przez zastosowanie art. 102 k.p.c. i nie obciążanie go kosztami postępowania zażaleniowego przed sądem drugiej instancji, ewentualnie o zasądzenie od wnioskodawcy solidarnie na rzecz uczestników kwoty 30 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 745 § 1 k.p.c., o kosztach postępowania zabezpieczającego sąd rozstrzyga dopiero w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie. Dotyczy to kosztów zarówno postępowania zabezpieczającego toczącego się w już prowadzonej sprawie, jak i kosztów takiego postępowania toczącego się przed wszczęciem sprawy, a także każdego merytorycznego rozstrzygnięcia w przedmiocie zabezpieczenia. Jak wynika z art. 745 § 2 k.p.c., jeżeli postanowienie, w którym udzielono zabezpieczenia, zostało wydane przed wszczęciem postępowania w sprawie, a uprawniony nie zachował wyznaczonego mu terminu do jej wszczęcia, obowiązany może w terminie dwóch tygodni od upływu tego terminu złożyć wniosek o przyznanie mu kosztów. W tym terminie wniosek taki może zgłosić uprawniony, jeżeli nie wytoczył sprawy dlatego, że obowiązany zaspokoił jego roszczenie. Wykładnia literalna i systemowa wskazuje, że hipoteza art. 745 § 2 k.p.c. nie obejmuje sytuacji, w której wniosek o udzielenie zabezpieczenia zgłoszony przed wszczęciem postępowania został oddalony, zaś uczestnicy domagali się zasądzenia kosztów postępowania.

Powyższe prowadzi do konkluzji, że pomimo szczególnego uregulowania w art. 745 k.p.c., dopuszczalne jest orzeczenie przez sąd drugiej instancji na ogólnych zasadach wyrażonych w art. 98–110 k.p.c. o kosztach postępowania toczącego się na skutek zażalenia od postanowienia o oddaleniu wniosku o zabezpieczenie przyszłego powództwa. Koszty tego postępowania należą co prawda do kosztów postępowania zabezpieczającego, jednak nie są objęte regulacją przytoczonego przepisu, a jeżeli wnioskodawca nie wytoczy powództwa, uczestnicy byłiby definitywnie ich pozbawieni.

Zaskarżone postanowienie sądu podlega jednak uchyleniu, bowiem nie zostało przez Sąd Apelacyjny w ogóle uzasadnione, podano jedynie jako podstawę prawną rozstrzygnięcia art. 745 k.p.c. Nie zostało wyjaśnione, dlaczego zasądzona została kwota 3 600 zł. Trafnie zarzucił skarżący, że kwota ta wydaje się zawyżona. Koszty postępowania zabezpieczającego nie zostały objęte regulacją zawartą w rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. W takiej sytuacji, jak wynika z § 5, za podstawę określenia wysokości wynagrodzenia adwokata należy stosować stawki w sprawach o najbardziej zbliżonym rodzaju. Biorąc pod uwagę, że wniosek dotyczył kosztów postępowaniu zabezpieczającego, za najbardziej rodzajowo zbliżone należy przyjąć stawki dotyczące spraw egzekucyjnych (§ 11 pkt 7 rozporządzenia).

Z tych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. i na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.